

30.1.2020

Sopimus perheoikeudellisten palvelujen järjestämisestä kuntien välisenä yhteistyönä

1. Sopijapuolet

Paraisten kaupunki (jäljempänä "Tilaaaja")
Y-tunnus
0136082-5

Turun kaupunki (jäljempänä "Turun kaupunki")
Y-tunnus
0204819-8

2. Sopimuksen perusteet ja tarkoitus

Tällä kuntalain (410/2015) 49 §:ssä ja 54 §:ssä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetulla sopimuksella sopimuksen osapuolet sopivat kuntien välisestä yhteistyöstä sosiaalihuoltolain (1301/2014), lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983), isyyslain (11/2015), äitiyslain (253/2018) sekä adoptiolain (22/2012) mukaisten perheoikeudellisten palvelujen järjestämisestä. Yhteistyö toteutetaan kielilainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Sopimuksen tavoitteena on koota perheoikeudelliset palvelut (isyys- ja äitiystunnustaminen ja selvittäminen, äitiyden tunnistaminen ja selvittäminen, lapsen ja puolison elatusavun turvaaminen, lapsen huollon ja tapaamisoikeuden turvaaminen, adoptioneuvonta, tapaamisten ja vaihtojen tuki ja valvonta) alueelliseen yksikköön. Tavoitteena on tarjota asiakkaille yhdenvertaista palvelua suomen ja ruotsin kielellä, nopeuttaa palveluun pääsyä, mahdollistaa joustavuus toimipisteiden valinnassa sekä turvata asiantuntijuus kaikissa tilanteissa.

Tällä sopimuksella Tilaaaja antaa perheoikeudellisia palveluja koskevat tehtävät Turun kaupungin hoidettavaksi. Tilaaaja ostaa palvelua Turun kaupungilta tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti. Kuntalain 54 §:n 1 momentin mukaan kunnalle, kuntayhtymälle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi. Mikäli lainsäädäntö tai lain tulkinta muuttuu, sitoutuvat sopijapuolet neuvottelemaan siitä, että sopimus vastaa lainsäädännön tai viranomaisen vaatimusta.

Tässä sopimuksessa määritellään Turun kaupungin hoidettavaksi annettujen tehtävien sisältö, hallinto, tehtävien hoidon seuranta, talous, kustannusten perusteet ja jakautuminen sekä muut toiminnan kannalta tarpeelliset seikat.

3. Organisointi sekä tehtävänjako kuntien välillä

Perheoikeudellisten palvelujen tuottamisesta vastaa Turun kaupungin hyvinvointitoimiala, jossa toimii perheoikeudellinen yksikkö. Yksikön henkilökunta on virka- tai työsuhteessa Turun kaupunkiin.

Perheoikeudellisessa yksikössä hoidetaan isyys- ja äitiysasiat, elatussopimukset, huolto- ja tapaamissopimukset sekä annetaan käräjäoikeudelle lausuntoja

30.1.2020

huolto- ja tapaamisasioissa sekä koordinoidaan käräjäoikeuden alueella huolto- ja tapaamisasioissa asiantuntija-avusteista sovittelutoimintaa. Yksikkö vastaa myös olosuhdeselvitysten laatimisesta.

Lisäksi yksikkö koordinoi adoptioneuvontaa ja sosiaalihuoltolain mukaisia lastenvalvojan sopimukseen tai käräjäoikeuden päätökseen perustuvia valvottuja ja tuettuja tapaamisia sekä valvottuja vaihtoja. Tilaaja vastaa itse valvottujen ja tuettujen tapaamisten sekä valvottujen vaihtojen palvelujen järjestämisestä sekä adoptioneuvonnan ostopalvelukustannuksista.

Perheoikeudellisella yksiköllä on toiminnan käynnistyessä kiinteät toimipisteet Turussa, Salossa, Paraisilla ja Laitilassa. Perheoikeudellinen yksikkö vastaa kiinteiden toimipisteiden toimitila-, kaluste-, työväline- ym. kustannuksista.

Asiakasvastaanottoa järjestetään lisäksi tarpeen mukaan perheoikeudellisen yksikön toiminnasta Turun kaupungin kanssa sopimuksen tehneissä kunnissa, näiden kuntien osoittamissa tiloissa. Muualla kuin kiinteissä toimipisteissä järjestettävän asiakasvastaanoton määrästä ja aikataulusta sovitaan ohjausryhmässä, joka perustetaan seuraamaan ja kehittämään perheoikeudellisen yksikön toimintaa.

4. Palvelua koskeva viranomaistoimivalta

Tilaaja oikeuttaa Turun kaupungin perheoikeudellisen yksikön henkilöstön tekemään sosiaalihuoltolain (1301/2014), lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983), isyyslain (11/2015), äitiyslain (253/2018) sekä adoptiolain (22/2012) mukaisiin perheoikeudellisiin palveluihin liittyvät päätökset yksikköön asiakkaiksi tulevien kuntalaistensa osalta.

Muutosta Turun kaupungin perheoikeudellisen yksikön henkilöstön tekemisiin perheoikeudellisiin palveluihin liittyviin päätöksiin haetaan siten kuin kysymyksessä olisi Tilaajan viranhaltijan tekemä päätös. Turun kaupunki sitoutuu antamaan Tilaajalle muutoksenhaun käsittelyä varten tarpeelliset tiedot ja vastavasti Tilaaja sitoutuu antamaan Turun kaupungille tarpeelliset tiedot muutoksenhaun vireille tulosta, Tilaajan toimielimen tekemästä päätöksestä ja mahdollisesta jatkovalituksesta.

5. Tehtävien hoidon seuranta ja toiminnan kehittäminen

Perheoikeudellisen yksikön toiminnan ja kustannusten toteutumista seurataan ja toimintaa kehitetään ohjausryhmässä. Ohjausryhmä myös hyväksyy tulevan vuoden talousarvion.

Ohjausryhmään nimetään edustaja kustakin kunnasta, joka tekee Turun kaupungin kanssa sopimuksen, jonka mukaan perheoikeudellisten palvelujen tuottamisesta vastaa Turun kaupungin hyvinvointitoimiala.

Ohjausryhmään voidaan lisäksi tarvittaessa kutsua jäseneksi toiminnan sisällön ja luonteen kannalta tarpeellisia muita asiantuntijoita. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Turun kaupungin hyvinvointitoimialan edustaja.

Perheoikeudellisen yksikön kehittämistarpeiden valmistelusta, koordinoinnista sekä aikataulutuksesta vastaa perheoikeudellisen yksikön palveluesimies Turun kaupungin hyvinvointitoimialan kanssa.

Turun kaupungin hyvinvointitoimiala raportoi toiminnan suoritteista ja kustannuksista ohjausryhmässä. Ohjausryhmä raportoi tarvittaessa toiminnasta ja

30.1.2020

sen kehittämistarpeista sopimuskunnille laajemmin. Raportoitavista asioista sovitaan erikseen ohjausryhmässä.

Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa. Kokoontumis-aikataulusta sovitaan tarkemmin ohjausryhmässä.

6. Rekisterinpito ja tietojärjestelmien käyttö

Perheoikeudellisten palvelujen järjestämisessä noudatetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000) säädettyä sallassapito- ja vaihtolovelvollisuutta. Työntekijöiden oikeus asiakkaita koskevien tietojen saantiin ja luovuttamiseen määräytyy viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000), sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain (254/2015), tietosuojalain (1050/2018) ja yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 sekä niihin tehtyjen muutosten nojalla.

Tilaaja toimii rekisterinpitäjänä niiden asiakkaiden osalta, joiden palvelujen järjestämisvastuu on Tilaajalla. Turun kaupunki toimii tämän sopimuksen perusteella henkilötietojen käsittelijänä, joka käsittelee Tilaajan asiakkaiden henkilötietoja Tilaajan puolesta ja lukuun sopimuksessa tarkoitetun toiminnan edellyttämässä laajuudessa sopimuksen voimassaolon ajan. Selvyyden vuoksi todetaan, että Turun kaupunki toimii rekisterinpitäjänä niiden asiakkaiden osalta, joiden palvelujen järjestämisvastuu on Turun kaupungilla.

Sopijapuolet sitoutuvat omalta osaltaan noudattamaan toiminnassaan soveltuvaan kulloinkin voimassa olevaa henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä (sisältäen Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) ja soveltuvan kansallisen lainsäädännön) sekä huolehtimaan omalta osaltaan henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaan koskevan kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisista rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän velvollisuuksista.

Turun kaupunki vastaa Tilaajan puolesta pyyntöihin, jotka koskevat tässä sopimuksessa tarkoitettujen palvelujen asiakkaiden henkilötietojen luovuttamista, oikaisemista, poistamista tai muuta rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Tilaaja on kuitenkin rekisterinpitäjän vastuussa niiden asiakkaiden henkilötiedoista, joiden palvelujen järjestämisvastuu on Tilaajalla.

Turun kaupunki saattaa Tilaajan saataville tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka Tilaaja tarvitsee rekisterinpitäjälle ja henkilötietojen käsittelijälle säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten. Turun kaupungin on ilmoitettava Tilaajalle tietoonsa tulleesta henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilman aiheetonta viivytystä.

Turun kaupunki vastaa siitä, että Tilaajan asiakastiedot on erotettavissa muista Turun kaupungin käsittelemistä asiakastiedoista. Sopimuksen päättyessä tai purkautuessa asiakasrekisteritiedot siirretään Tilaajalle. Turun kaupunki sitoutuu Tilaajan valinnan mukaan poistamaan tai palauttamaan käsittelyyn liittyvien palveluiden tarjoamisen päätyttyä kaikki Tilaajan henkilötiedot Tilaajalle ja poistaa olemassa olevat jäljennökset, paitsi jos unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan säilyttämään henkilötiedot.

Perheoikeudellisen yksikön työntekijöillä ja viranhaltijoilla tulee olla palvelun toteuttamisen kannalta tarpeellisin osin rajattu katseluoikeus Tilaajan asiakastietojärjestelmään. Tilaaja päättää käyttöoikeuksien myöntämisestä asiakastietojärjestelmäänsä, valvoo oman tietojärjestelmänsä käyttöä sekä EU:n yleisen

30.1.2020

tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 mukaista henkilötietojen käsittelyä ja kantaa omaan järjestelmäänsä liittyvän rekisterinpitäjän vastuun.

Käyttöoikeudet on määriteltävä kullekin työntekijälle siten, että hänellä on pääsy vain niihin asiakasasiakirjoihin, jotka ovat työtehtävien suorittamisessa välttämättömiä.

7. Vahingonkorvausvastuu

Sopijapuolella on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen virheestä, laiminlyönnistä ja muusta sopimuksen mukaisen velvollisuuden täyttämättä jättämisestä aiheutuneesta välittömästä vahingosta, ellei virhe tai laiminlyönti ole aiheutunut ylivoimaisesta esteestä. Sopijapuolen tulee välittömästi informoida toista sopijapuolta ylivoimaisesta esteestä voidakseen vedota siihen.

8. Yhteistoiminnasta aiheutuvat kustannukset

Perheoikeudellisen yksikön toiminnasta aiheutuneet, sopimuksen mukaiset kustannukset jaetaan Turun kaupungin sekä perheoikeudellisten palvelujen järjestämisestä Turun kaupungin kanssa sopimuksen tehneiden kuntien kesken suhteutettuna asukaslukuun. Kustannukset jaetaan väestöperusteisesti pohjautuen edellisen vuoden 31.12. mukaiseen kunnan asukaslukuun.

Toiminnasta aiheutuvat kustannukset on eritelty sopimuksen liitteenä 1 olevassa talousarviossa. Kustannukset tarkistetaan vuosittain. Toiminnan vuosittainen talousarvio käsitellään perheoikeudellisen yksikön ohjausryhmässä viimeistään edellisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Turun kaupunki vastaa kustannus seurannasta ja laskutuksesta.

Tilaaaja maksaa oman kustannusosuutensa (3) kuukauden välein toiminnan aloittamisesta lähtien.

9. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2020 ja on voimassa toistaiseksi.

Sopimus voidaan irtisanoa sopijapuolen toimesta ilmoittamalla siitä toiselle sopijapuolelle kirjallisesti. Sopimus päättyy tällöin kalenterivuoden vaihtuessa ja irtisanomisilmoitus on tehtävä kaksitoista (12) kuukautta aikaisemmin, kunkin kalenterivuoden joulukuun 31 päivään mennessä.

10. Sovellettava lainsäädäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan sopijapuolten välisissä neuvotteluissa. Mikäli neuvotteluissa ei ole voitu ratkaista sopijapuolten välisiä erimielisyyksiä, ratkaistaan ne Turun hallinto-oikeudessa, mikäli erimielisyyksien ratkaisutavasta ei ole laissa muuta säädetty.

12. Sopimuksen purkaminen

Sopijapuolilla on oikeus purkaa sopimus päättymään heti ja vaatia korvausta osoittamastaan aiheutuneesta vahingosta, jos toinen sopijapuoli toistuvasti rikoo olennaisella tavalla sopimuksen ehtoja, eikä korjaa menettelyään 14 päi-

30.1.2020

vän kuluessa saatuaan toiselta sopijapuolelta kirjallisen (mukaan lukien sähköinen tiedonanto) huomautuksen. Sopijapuolet vapautuvat sopimuksen vastusta sopimuksen purkautumisen myötä.

13. Muut ehdot

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen toiminnan toteuttamiselle ilmenee jokin viivytys, keskeytys tai este, sopijapuolet sitoutuvat viipymättä ilmoittamaan siitä toiselle sopijapuolelle. Mahdollisista sopimusmuutoksista neuvotellaan sopijapuolten kesken ja niistä sovitaan kirjallisesti. Sopimuksen lisäys tai muutos on sitova vain, jos siitä on sovittu kirjallisesti ja molemmat sopijapuolet ovat sen hyväksyneet.

14. Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu 2 samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Turussa xx.xx.2020

Turun kaupunki

Paraisten kaupunki

Liite 1. Talousarvio